

اداره مرکزی :
 آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
 معارف امینلک یاشده کی داتره
 استانبول بوروسی :
 استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروده
 داتره ۵ مخصوصه

حیات

میان دایمیا ... دایه راهای حیات قانالم ...

نیمه سی هربرده ۱۵ غرورده .
 سنه لکی پوسته ایله ۷,۵ لیرا .
 (اجنبی ملکتلر ایچین ۷,۵ دولار)
 ابونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
 مراجعت ایدیلیر .
 یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزدر .

صافی : ۶۰

آنقره ، ۱۹ کانون ثانی ، ۱۹۲۸

۳ نیمی جلد

صاحب :

معنوی دورغونلغمزده داتره

عصری تورکیانک الک مهم مسئله لرندن برینه
 تماس ایتمک و بونک اطرافنده قوتلی بر مناقشه
 قاپوسی آچقله ، حیات مجموعه سی ، جوق فائده لی
 برایش کورمشدر . بزده جانلی وسجیه وی بر علم
 حیاتنک اویانه مامسی جدا حیرتله قارشیلانمغه
 لا تقدیر .

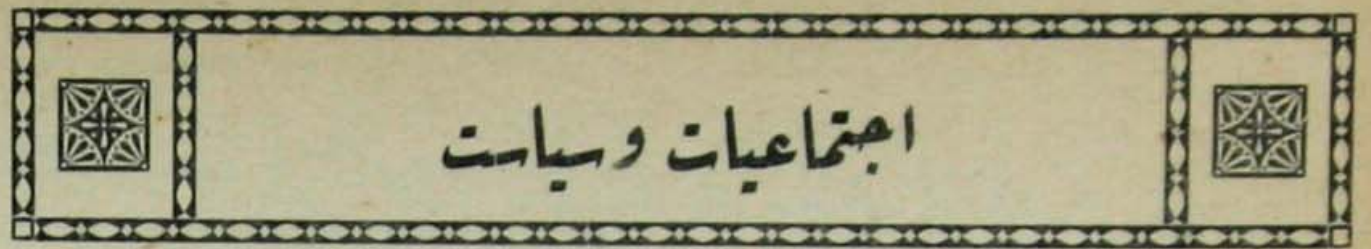
مدرس محمد عزت بک ، دورغونلغک
 سبیلرینی بالخاصه سیاسی عامللرده بولویور . بونک
 دوغرولغندن شبهه ایتمک حقمز یوقدر . سیاسی
 عامللر ، یالکیز بر فرقه دوکوشندن عبارت
 اولسهیدی اوزمان بونی پکده قوتلی برسبب
 اولارق ایلری به آتیه مزدق . لاکن بالقان حربی
 و عمومی حرب ، آنادولو استیلاسی و استانبول
 اشغالی کی حادثه لری و بو حادثه لر ایچنده تورک
 ملتینک چکدیکی نهایتسز اضطرارلری دوشونه چک
 اولورسه ق بزده حالا علمی مسئله قارشلی برعلاقه
 قالمش اولماسی بیله شایان حیرتدر . کنجلیک
 و معلمک بو اوزون سنه لر ایچنده ، طبیعتک الک
 ضروری قانونی صاییلان محافظه نفس قایغوسندن
 باشقه برشی دوشونه مش و دوشونه مشدر .
 بو محافظه نفس ، ملی واجتماعی محافظه نفس ایله
 برلشنجه وضعیت حقنده ده صریح بر فکر
 ایدینمش اولورز . الک مترقی بر جمعیت ده عینی
 مقیاسده بزم معروض قالدیغمز فیه لر معروض
 قالسیدی محقق اولورده شایان حیرت بر دورغونلغ
 دورینه شاهد اولورلردی .

صوکراینه کوپرلی زاده فؤاد بکک ،
 معنوی دورغونلغمزک سبیلری آراسنه « مادی
 عامللره مهم بر موقع آیرماسی » آریجه شایان

یوقسوللغمز و دورغونلغمزک سبیلری وازاله سی
 حقنده نظر دقته آلتماسی لزومی کوردیکم دیگر
 برایکی نقطه بی ده اولکیلرینه علاوه ایدیه بیلیرم :
 (۱) معنوی ساحده چالیشان عناصرک
 حیاتلرنده استقرار تأمین ایدلمسی ، یوکسلمه نک ،
 ترقی نک مهم بررکنی در . دنیانک هیچ بریرنده
 تورک معلمی و منوری قدر یری یوردی بللی
 اولمایان بر عنصر یوقدر . استانبولده ذکاوتنه
 اعتماد ایتدیکم بر قاج آرقداشله ، قونیه ده وازمیرده
 کوروشدوکم بر جوق معلم آرقداشک کتبخانه لرینی
 کوزدن کچیردیکم زمان : نه ایچون بو اثرلرکی
 طبعلرینی کتیرتمیورسک ؟ وفلان فلان اثرلری
 نهدن کتبخانه که علاوه ایتیمورسک ؟ دیمشدم .
 آرقداشلرم بویوک برلاقیدی ایله : « آدم سنده !
 برمنز یوردمنز بللی ده کیل که ! اوزون مدت ،
 هیچ اولمازسه اون سنه بوراده قالا جغه اعتماد
 اولسه اوزمان اومی ده انتظامنه قورو کتبخانه می ده
 تماملار وشوقله ده چالیشیردم ! حال بوکه زکنینجه
 کتبخانه مک بر قسمی آطنه ده قالدی . بر قسمی
 استانبولده ؛ بونلرده بقیه السیوف ! اساساً
 - سکا سویلیورم - بو کوجیه لک انسانی مکتبته
 بیله باغلامیور . کوجیه لک و مهاجرلک بزلی
 ییقیور عزیزم . اشیایی آلتون فیثانه آلپور
 ونقل ائساننده هیچ بهاسنه صاتیورم .. الخ ،
 آرقداشلرمک مشترک شکایتی بودر . بووقعلره
 شاهد اولدوغم زمان غیر اختیاری ، لاپزینغ
 شهرنده ربع عصردن فضله ابتدائی معلمکی
 ایتمش و : « تجربی په داغوژی لاباراتواری »
 دیه یازدینی اثریله طانمش اولان بر معلمی کوز

قیددر . علمی حیاتک جانلانیسمنده مادی رفاهی
 انکار ایتمک ایچون اخلاق علمنده ، جمعیته
 خیرلی اوله بیلیمک مفهومی ایچنه هرکسک قهرمان
 اولسنی شرط قوشمق ایجاب ایدر . قهرمان
 اوله دنده جمعیته جوق فائده لی خدمتله ایضا
 ایتمه نک ممکن اوله بیلدیکنی هرکون کوروپور
 وایشیدیورز . مادی رفاه ، بر متخصصی و یا خود
 متخصص نامزدینی تالی واهمیتسز ایشلره
 اوغراشمق دن قورتاریر . علم ایشی ، دماغی قدرتک
 اعظمی مقدارده دار بر ساحه به تمرکزنی ایجاب
 ایتدیرر . عالم ، شو و بو کتابلری - دار ساحه نک
 خارجنده - اوقورسه مطلقاً ، اصل کندی ایشی
 ایچون ده فضله مجهز اولق ایچون اوقور .
 بو ، یایلمق ده کیل ، اسکینندن ده ایی بر
 طرزده متمرکز اولمغه چالیشمق در . بو مسئله ایله
 علاقه دار اولارق بر عالمک و بر عالم نامزدینک
 حالندن باشقه آتیسندنده امین اولسی ایجاب
 ایدر . الک زیاده استراحت محتاج اولاجنی ردورده ،
 اختیارلرده ، حائله سیله برابر سقافته محکوم اولمی
 ایسته مه مک هرکسک طبیعی برحق در . عالم ،
 کندیلی ایچون ده کیل منسوب اولدوخی جمعیت
 و بشریت ایچین چالیشیر ، بناء علیه بر عالمک منسوب
 اولدینی جمعیتدن اورتا درجه ده بر رفاه ایستامه سی
 قدر طبیعی برشی یوقدر .

صوکراینه کوپرلو زاده فؤاد بکک
 دارالفنونه کتبخانه لر ، موزملر ، انستیتولر
 و لاباراتوارلرک محدود و هر تورلو اعتقادن محروم
 اولماسی ، دورغونلغه سبب اولارق ایلری سورمسی
 جدا اهمیتله قید ایدیه لک مسئله لر دن بری در .
 بو مهم نقطه لر دن صوکراینه ، معنوی

اجتماعيات وسياست

معاصر آمريکا اجتماعياتي پيڙهه م. م. ڪيڊينفس، ڪوره اجتماعيات وسياست

« روڊوم تافيزيڪ ته دومورال » ڪ (١٩٢٧) تشرين ثاني - ڪانون اول نسخہ سندہ (ر. زهه ڪل) امضاسيله آمريکا اجتماعياتي پيڙهه وٺولدن بلخاصه (م. ڪيڊينفس) ڪ اجتماعياتي حقنڌه آلمش صحيفه ڪ تقيدى برتديق انتشار ايتسدر . مقاله ڪ برنجي فصلي « آمريکا اجتماعياتي پيڙهه » نه ، ايڪنجي فصلي بونلرڪ سرفرازي اولان (م. ڪيڊينفس) ڪ قبول ايتديكي « اجتماعي موضوع ايله اصول ، سيستم تصنيف وايتايتيقي » ، اوجنجي فصل ينه عيني اجتماعياتي ڪ جمعيت ڪ تشڪل وٽڪامل » ني طرز تلقينه ، درنجي فصل « فارغ حقنڌه ڪ نظريه لڙ » ينه بشجي فصل « تطبيق اجتماعيات » ينه تخصيص ايديلسدر .

قارلرڪ جوغني اجتماعيات ڪ تطبيقاتي وبلخاصه سياسته اولابيله ڪ خدمتي علاقه دار ايتديڪندن بڙده بوراده (م. ڪيڊينفس) ڪ ساده جه « سياست واجتماعيات » حقنڌه ڪ مطالعه لڙني نقل ايدجڪز . يالڪز بونڊن اول آمريکا اجتماعياتي پيڙهه نه ورتله تصنيف ايديله ڪلڙني ڪورمڪ لازمدر . (ر. زهه ڪل) ڪ تدقيقه ڪوره آمريکا اجتماعياتي پيڙهه باشليجه ايڪي جريان حاڪمدر : ره اليزم ، نومياليزم . ره آليستر (اوڪوست قوت) و (دورقاي) اجتماعيات ڪ ، نومياليسلرده (تارد) عنعنہ سنڪ آمريقان مورا . ليزم و دوغمانيزمه پورومش معقبري صايلور . (م. ڪيڊينفس) ڪ اجتماعياتي ايسه نومياليس جرياني تشيل ايدنلر ميانه ادخال اولونه بيلور . معافيه بومؤلف (سبه نه ر) و (دورقاي) لره مخالف اولديني ڪي (تارد) ده مخالفدر .

هان بوتون آمريکا اجتماعياتي پيڙهه ڪي (م. ڪيڊينفس) ده پراغمانيت اولديفندن اجتماعي حادثهلر برحس ويافڪرموضوعي اولارق دڪل ، فعل موضوعي حالنده تدقيق ايدهر . بومذهبه ڪوره ، بيلمڪ ، برقل واسطه سنه صاحب اولق ، حال و موقعه ڪوره عڪس العمللرده بولونقدر . ده دوغروسى هرشي تجربه اولديني ڪي فرد ڪ ڪنديسي ده تجربه ڪ برآندن باشقه برشي دڪلدر . بناء عليه اجتماعيات ده « معشري شعور » ڪ دڪل « معشري فعل » ياخود « معشري خط ڪرڪ » ڪ علمي اولاجقدر . شوقادار وارڪ هر علمي اصول ڪي اجتماعيات اصوللرين ڪ ساده جه برطاقم تحري طرزلرندن عبارت اولابوب فلسفي بروضعيتي استلزام ايتديكي اونوتوله مليدر . فضله اولارق اجتماعي حادثهلر آراسنده ڪ مناسبلر ميخانيڪي حادثهلر پيئنده اولديني ڪي مطلق صورته قطبي اولابوب احتمالي درلر . جمعيت ڪامل ايدن قونلرڪ بر وازنه سيدر . بوقوتلر خير اولديني قادار شرده يايقي آرزوسنده درلر . هر جمعيتده نظام

ووافق عناصري ياننده برده آتارشي وفاق عنصرلري بولونورڪ بونلرڪ اخلاق اراده لڙني مطلق برقطبيله اولدن ڪشف ايتڪ ممڪن دڪلدر . بونڪ ايچون بولونه بيله ڪ « اجتماعي قانونلر » آنجق « احتمالي » اولابيلرلر .

اجتماعي اجبار بر هله ڪيڊينسي ، برده دولت ڪيڊينسي اولق اوزره ايڪي طرزه واقع اولور . هر دولت ڪيڊينسي دائما يڪنسقلني استهداف ايدهر . خلق ڪيڊينسي ايسه زمروي عرف وعادت وٽامللريله داغينقلق ايچنده در . بونڪ ايچون ايڪي ڪيڊيش آراسنده دائمي برچارپشمه اڪسيڪ دڪلدر . مثلاً دولت ، اسارتي ، آقولي ، آفيوني بر قانونله منع ايدهر ؛ فقط خلق ڪيڊيشنڪ بر جوق زمرهلري بويڪنسقلقه ڪيرمڪ ايسه سر . معافيه دولنڪ وظيفه سي اڪثرينڪ نفعه قارشي مشيت بررول اوينامقدن شامامقدر . خلق ڪيڊيشي هر نه قادار محافظه ڪار و حڪومه جوق ڪره مخالف بولونورسده جانسز وروحسز برشي اولماديفندن اير ڪيچ دولت ڪيڊيشنه يتشه بيله ڪ وحتي ڪجه ڪ برالاستيقيتيدده در . الويررڪ دولنڪ ڪيڊيشي آبقيري وبسبتون وقتسز اولاسين .

(م. ڪيڊينفس) اسڪي دنيا اقتصادجيلرينڪ « بورغاني آياغنه ڪوره اوزات » وجزه اقتصاديه سنه طبان طبانہ ضد برقناعتده در . اونجه برجات تيپني ياراتان استحصال دڪل استهلاڪ در اقتصادجيلرڪ استحصال استهلاڪه تقدم ايتديرمڪ خطالرينه هم روجي ، همده تاريخي حادثهلر شاهدمش ! انسان هر درلواستحصالن اول طبيعتله بيله نديكي ڪي احتياجلر استحصالدن اول تڪثر وتنوع ايتسدر . بناء عليه قونفور ولوكس ، مفكوره يامش برميشت تيپي جهدي سايه سنده ايسه ديكي استحصال ياراته بيلير . بونڪ عڪسه ذاهب اولق روجي وتاريخي برخطادر !

بواجتماعياتي ڪوره عجب دولت نه در ؟ حل ايديله سي بونڊن ده نازڪ برمسئله بوقدر . اول اوقادار مختلف شڪللر آليرڪه تعريف مشڪلدر . معافيه هانڪي جمعيت وهانڪي دورده تدقيق ايديلرسيه ايديلسين ڪورولورڪ دولت اقتدارينڪ تشڪلي دائما موجود احوال وشرايط قارشيسنده چاپوق واي حرڪ ايتمه سني بيلن ماهر ڪوجوڪ برانسان زمره سنده طويلانير . حاڪم اولان دائما اقليتدر . ده وقراسيده بيله دولت محدود فردلرڪ آئنده در . يالڪز بوراده ڪي اقتدار ده آڙ عندي وفعالندن حساب ويرمڪه مجبوردر . تعميري واجرائي دولت ياننده - وڪيللڙني

قونفورل ايديله سيله سي دولابيسيله - افكار عامه اڪ يوڪسڪ برافتداره مالڪ ڪي ڪورونورسده حقيقت حالده اوده تأثيري بويوڪ ، عددي ڪوجوڪ برافليت ايله اداره اولوبور .

دولت ، حاڪميه صاحب برعضويتدر . ابتدائي جمعيتلرده حاڪميت دني برمنبه دن يعني « مانا » نڪ بعض فردلرده قاعده لڙني ابي بيلمه ديڪمز برطرزده تمرکز ايتمه سنڊن نشأت ايدهر . بونڊن سوڪرا ومنطقاً آرثي بر حقوق الهيه تصوري ظاهر اولورڪه دولت يڪي زمانلره قادارتڪ برشخص مطلق برافتداري شڪلنده ياشامشدر . بونڪله برابر « مطلق اقتدار » تعميري صحيح دڪلدر ، چونڪه حقنڌه دولت اصلا مطلق برافتداره صاحب اولامشدر . چونڪه اونڪ اقتداري طبيعت ڪ قانونلريله دائما تحديد ايديله ڪدن باشقه ايچنده بولونديني عمومي احوال وياجباتي رفع ايدمه ديكي ڪي قومشولرينه حرمتده مجبوردر . فائزاليار يايقي ايسه سيله ڪندي تبعه سنده حدودلر بولاجفندن نهايت عقل قانوننه آڙ جوق اوياجقدر . بونڪ ايچون دولت ، مطلق اقتدار تسميه ايديلن خيالي برافتدار ايله قوشامش دڪلدر . اودها زياده « سياست اعضوامش وسياسه مستقل براهالي ايچنده فردي ويامعشري برشڪلده حاڪم بشري برافتداردر . » دولنڪ اقتداره صاحب اولماسي ڪنديسنه حق وظيفه لڙ توجيه ايدهر . دولت اساس اعتباريله آنجق معشريت ايچون موجود اولاليدر . دولنڪ حقلي وظيفه لڙني ايفا ايچون واسطه لڙدن باشقه برشي دڪلدر . دولت ، اطوار وحرڪانندن مسئولدر . ڪنديسي مدافعه ايچون دولنڪ يالڪز دوشمانه دڪل ڪندي تبعه سنه بيله قوت قولانلق حقلي مشروعيي بومسئوليندن آلير . بوحق ڪده يڪانه حدودي سربست دوشونمه وسربست سويله مه ساحه سي اولوب بوايڪي حريتي ادامه ايتمڪله مڪفدر . بوحق لره مقابل وظيفه لڙي فردي ، معشري حريتي ، ملڪيتي ، قيمتلري ... الخ حمايه ايتمڪ ؛ مديتي آرئديرمق وتشبثلرنده فعلاً مؤثر اولقدر .

دولنڪ بوتلقيسنه هم سوسياليسلر ، هم فردجيلر مخالفدرلر . سوسياليسلره باقيلرسيه بونڪي اجتماعي نظام برباددر : ملڪيتي حمايه دڪل رفع ايتمڪ لازمدر . فردجيلره ڪوره دولته تشبثلرده بولونه بيلمڪ حق ويريله ملي ؛ فرد ڪنديسنه ابي ڪورونن هرشيئي ايسه ديكي ڪي ياييله . (م. ڪيڊينفس) بونلره جواب اولارق هيچ برشورش جمعيتي يڪيدن احيا ايدهر سر ؛ تڪامل ولوڪه پڪ آغير ڪورونسه بيله برشورش ايله زورلانونب ڪسرايديله مليدر ؛ ديدڪدن سوڪرا بوتڪاملي ڪندي حالنه برافايوب شعورلي واخلاقي قيدق ايجاب ايتديڪني علاوه ايدهر . بناء عليه دولنڪ رولي تربيه اولاليدر . عقلي تربيه جوجغه حريتي براقق شرطيله مفكوره وي غايه لره سوق ايتمڪله مڪلف اولديني ڪي ملت ووطنڪ تڪاملي ده بر درجهيه قادار مسئول دولنڪ آلري آراسنده در . بناء عليه بوڪا حرمت ورهبرلڪ ايتمڪله مڪفدر .

اجتماعيات ، سياست حقنڌه رأي ومطالعه ده بولونه

بیلیری سؤالنه قارشى (م . کیدینفس) قوتله « اوهت » دیمکه برابر بوعلمك سياست علمنى يکيلشد .
 يره جك و دولت آدملىرىك اجرا آتتى تعين ايدنه جك قاندار واسع بيلکيلر اکتساب ایتهدیکنى فقط بعض مسئله لرده ، مثلاً حرب دهواستنده هیچ قورقه دن هیچ تردد ایتهدن تام برمحکوميت حکمی ویره بیلیر .
 معلومدرکه حرب عمومیتله محکوم ایدیش دکلدر .
 حربی دوغرو وحقلى کوستره نلر اوندن اجتماعى و اخلاقى بر فائده بولورلر . محکوم ایدنه نلرده اونى حالا ابدى وازاله سى امکانش صانیرلر . جهانشمول بر صلح عجبایان آرزومیدر ؟ آرزو ایدیلهده ممکنیدر ؟
 اجتماعیات ایتنه بویکی سؤاله جواب ویرمکه مکلفدر .
 بونايدنه ایلک جدی تدقیق (سپه نسر) طرفندن یاییلمشدر . (سپه نسر) کوره بشرک تام تکاملنه اگمدهش حائل ، حربدر . بشر عرقك ایلشمه سى امکانه اینانان بوفلسوف بویاییشمه سى انسانلر آراستنده کی سه نیاتینک آرنه سنده کورمکده در . اجتماعى هیئتلى بر برلینه تماس وائتلافلر عقدینه ، کیتدکجه داها واسع جمعیتلر تشکیله مجبور ایتهمه سى دولایسیله حربک فائده لی بررول اوینادینی محققدر . یالکز بوفائده قاجه مال اولور ؟ حربک قییدینی جانلر ، خراب ایتدیکى ثروتلر و بوزدینی اخلاقلر تأمین ایتدیکى فائده یی حسابسز بر درجه ده آشقمده در . (م . کیدینفس)
 بونقطه ده (سپه نسر) ک حربک تکاملده ایفا ایتدیکى وظیفه یی تصور ایدن سطرلرینی عیناً نقل ایتدکن صوکر ا تکاملک فابریقه معمولاتی کی اعمال ایدیلهده حکمى سوبلر . مختلف تصالب امکانشلیله وجود بولان و وحدتده کثرتی احتوا ایدن جمعیتک انکشاف و تکاملی هرشیدن اول حریت وزمان ایستر .
 بونی تعجیل ایتک ممکنه ده ثمرات آلدن کیده ر ، چونکه نما حالنده بولونان جمعیتک انچه لک و مناتى بوزولش اولور . سریع ثمره لر آلتق ایستنه بلر ایچون حرب اک برکتلی برتشیبدر . ایی تربیه ایدیش بر اردو بر جوق اقوامی بر بریلده تماملاق و یکنشقشدر بر مق ایچون اک آبی بر آلتدر . یکپاره و مهیب اولان بونمره یه ایریشیله بیلیرسه ده نتیجه ده تکامل کسر ایدیش اولقندن خالی قالمایه جنی کی آلدنه ایدیلهده جک مدنیتده تمادى بر تکاملک تأمین ایدنه جکی مدنیته نسبتله چارناچار ده قبا و غیر مکمل اولور . « حربک کرک » ملی حیات ایچنده و کرک عرق و صنفلر آراستنده کی منفعتلرده اولماسی ایجاب ایدن نازک انطباقلى ا کمال ایتدیکى فکرینی دوغرو وحقلى کوستره بیلهده جک تاریخی هیچ بروشیقه مالک دکلدر .
 حقیقت حالده ایلشمه آنجق آغیر بر اجتماعى تکاملده در . حرب ، اجتماعى نماییتی تعجیل ایدنه . بیلیرسه ده بونده موفق اولدینی نسبتده حیات تمامیتک تابع اولدینی نامتناهی انطباقلى منع ویا تأخیر ایدنه .
 حرب ، اجتماعى بر معناسزلى ، بر رسلک اولسون :
 یک اعلا ، فقط قالفابیلیرمی ؟ حربی (جون دووه ی) و (م . کیدینفس) کی اجتماعى قانونلرک خارچنده عد ایتک و غیر مشروع کورمک ممکنیدر ؟ بوراده حربک سبیلر نه در ؟ مسئله سیله قارشىلاشیر . حربی منحصراً اقتصادى سبیلره عطف ایتک زبانزد اولمشدر .

غربت مانیسدری

غربتده کی گجه لر ،
 اضطرابی جه لر ،
 ایچیر بر بودوم بودوم
 انسانه اشکنجه لر ..

أفق ، اوقویه دوشهر ،
 آى ، گوکدن صویه دوشهر .
 بوايسز گجه لده
 گوکل قورقویه دوشهر ..

ساحلده سه وگیلیر
 گوز یاشلرینی سیلر .
 « یار » ینه قاووشمايان
 آلاهدن ثلوم دیلر ..

دایانیلماز صیریلر ،
 جوشارق قلی صارار ،
 سه ویشن هر گوکلده
 قاناته جق ایز آزار ..

گوکل ، آقدجه دونه
 صارار بر گوندن گونه ،
 بو آقیش ، روحی آتار
 دردک اُک بویوگنه ..

گوزلر ، انگینه دالار ،
 ایصلانیر ، ینه دالار .
 باندجه بوتون بوتون
 غمک قلبنه دالار ..

ألم قلبلری دیشلر ،
 آجیدن اویه ایشلر ،
 تحمل أفقلری
 هر دقیقه گه نیشلر ..

صولر ، یورولور ، جوشار ،
 سکونت بولور ، جوشار ،
 هیچقریقلى گوکلار
 ایچدن وورولور ، جوشار ..

سه وه نلر ، یانار ، گیده ر
 « یار » یی آسگار ، گیده ر
 قلبلری ایچین ایچین
 دورمادن قانار ، گیده ر ..

غم ، هجرانله ثوبوشور ،
 سه وگی ، قانله ثوبوشور .
 غربت ، کندی قوینونده
 آغلایانله ثوبوشور ..!

اکرم رشید

واقعا بویوک اقتصادى منفعتلر ، بویوک صنایع ،
 مستملکجه جیلک کی عامللر حربلرک سبیلر کی
 کورونیورسه ده اجتماعى انجیلر دیکر عامللری ده کوزدن
 قاجیرمه بیلدرلر . (م . کیدینفس) . کوره بوعامللر
 یسئولولوزیک نوبعدندر . بوعامللر اولادن حرب وقوع
 بولماز . اساساً بر حربی تحریک واستعجاب ایچون
 افکار عامه تصادفاً دکل بالعکس معین بر استقامتده
 وعسکری بر مقانیرمه آراستدن انفلاق ایدنه جک کی
 احضار وعامه نك غضبی اداره ایدیلهدیلیر . بر ملت
 حقیقت حالده ایجه معین بر معشریتدر . اعضالری
 اعتیادلر قازانمش ، کندیسنه خاص بر ذهنی تشکل
 تأمین ایتمش اوله لری حسیله معین بر طاقم تیپلره
 مطابقدرلر . بوتیپلر خلق اوزرنده ملی نفوذلری اولان
 شخصیتلرک تقلیدندن حصوله کلشدرلر . اونلک ایچون
 خلق اکثریا غیر شعور اولارق آنجق بونلرک دوشوند .
 کلرینی دوشونور ، بونلر کی حرکت ایدنه . بناء علیه
 میلیونلرجه خلقه موده ل اولان بوماهر وابتکاری
 شخصیتلری اجتماعى عامللردن عد ایدنه بیلیرز . خلق
 سربست حرکت ایتدیکى ظن ایدنه رکن هب بونلرک
 تأثیرلری آلتده در . بونفوذ صاحب اولانلرک
 اکثریتی ده عینی زمانده سیاسى اقتداره صاحبدرلر .
 بونلرک اراده لری بر درجه یه قاندار عمومى اراده یعنى
 ملتک سیدر . بو آداملر هیچ بر دقتاتورلکه لزوم
 کورمه دن یالکز روحی تأثیرلریله عمومى حسلری اداره
 ایتدکلرندن بالنتیجه حرب و صلحک سبیلریدرلر .
 ایتنه دولت آداملری ایچون تهلیکلی بر نظریه .
 بونلر هیچ بر جبر و تضیق یا بعه دن ، هیچ بر فقه
 مراجعت ایتهدن سوزلری ، فکرلری ، شخصی
 مکاله لری ، وضع وطورلریله ده مؤثر اولوبورلردیمکدر .
 احوالده هر فرد بونلرک اطرافنده و بونلرک شخصیتلرندن
 چیقان شعاعلره حرکت ایدیبورلر . یایدقلى ایله
 اولدینی قاندار بولونقلری حاللرله ده اطرافلرینه مؤثر
 اولان بوشخصیتلر آبی و کوتودن مسئول اولدقلرینه
 نظراً سلطه سى بیکلرجه فردلره شامل اولان دولت
 رجانلک مسئولیتی آرتق بر دوشونولسون !
 (م . کیدینفس) ، موازنه دولیه سیسته منی
 حربلردن اجتنابه خادم اولان ایی بروسطه کی
 کوروپور . چونکه اونجه اجتماعى حیات بر تساوی
 دکل ، بر توازن قوادر . بونظریه یه کوره تخالفلى
 توحید ایتک امکانش برتشیبدر ، تخالفلى تصادمدن
 قورومق ایچون اک ایی چاره توازنلر بولمقدر . موازنه
 دولیه لر بالضروره مؤتلفلر آراستنده مذاکره ،
 و مناقشه لری و بالنتیجه تأملی دعوت ایدنه جکندن بوطرز
 مناسبت دائره سنده حرب جوق اشکال ایدیش اولور .
 چونکه حربک اک بویوک دوشمانی عقل و ذکادر .
 الحاصل بومؤلفه نظراً صلح ایستنه بلر شرق
 و غربک صنایعى اقتدارلری آراستنده واسع بر توازن
 تأسیس ایتکی آرا مالیدرلر . « بوشروط قوه دن فقه
 جبقاریلهدیلیرسه کونک برنده بر انسان پارلامنتوسى
 تشکیله موفق اولونه جقدر . »
 آمریقا اجتماعى انجیسنک « ترقى » حقنده نه
 دوشوندکلرینی بر باشقه مقاله یه براتیورم .

مصطفی شکیب